

СУЧАСНІ ГЕОГРАФІЧНІ Й ТУРИСТИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

ЗАКЛАДИ ХАРЧУВАННЯ КРАЄЗНАВЧОГО ТУРУ «ЗВЯГЕЛЬ: МІСТО ІСТОРІЇ»

Калько Андрій

*доктор географічних наук, професор,
кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Національного університету водного господарства та
природокористування*

Скорина Тарас

*кандидат економічних наук, доцент,
кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Національного університету водного господарства та
природокористування*

Лихач Анастасія

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Національного університету водного господарства та
природокористування
м. Рівне, Україна*

Місто Звягель, що знаходиться в Житомирській області України, має важливе стратегічне значення у воєнній історії регіону, що створює унікальні можливості для розвитку туризму. Основною метою туристичного маршруту є висвітлення потенціалу мілітарного туризму Звягеля. Програма туру складається з трьох днів (табл. 1).

Таблиця 1

Програма туру «Звягель: місто історії»

Час	Суть програми
	1 день
10:00-11:30	Екскурсія «Історія Звягельського замку». Спуск у підземелля. Підйом на замок з можливістю VR-огляду замку у його початковому вигляді.

12:00-13:00	Обідня перерва.
13:10-14:30	Екскурсія будинком Мезенцева. Прогулянка дендропарком.
14:50-17:30	Залізничний міст (Віадук). Підйом на залізничний міст. Прогулянка мальовничими краєвидами поблизу гранітних скель. Перегляд фільму під відкритим небом.
17:40-17:55	Доїзд до готелю.
18:00	Заселення до готелю.
з 19.00	Вільний час
2 день	
9:00-10:00	Сніданок.
10:30-12:00	Екскурсія автобусом по м. Звягель. Огляд пам'яток.
12:10-13:10	Колишня в'язниця. Огляд залишків будівлі та прилеглих територій. Програма гіда «Історія створення та реконструкції в'язниці». Огляд особистих справ в'язнів.
13:10-14:30	Обід.
14:40-15:30	Екскурсія до гарматного напівкапоніра та бронековпака. Спуск у підземелля. Історія експлуатації та використання споруд під час війни
15:30-16:00	Від'їзд автобусом до с. Гульськ.
16:00-17:30	Гульська міна. Екскурсія «Лінія оборони Сталіна». Огляд підземних приміщень групи дотів «Гульська міна».
17:30-18:00	Повернення до готелю
з 18.10	Вільний час
3 день	
9:00-10:00	Сніданок
10:10-11:10	Красназавчий музей. 5 експозиційних залів, де представлені розділи геології, етнографії, археології, середньовіччя та окремий розділ присвячений періоду II Світової війни.
11:20-13:00	Музей родини Косачів. Ознайомлення з творчістю Олени Пчілки та Лесі Українки. Виставка колекції прижиттєвих видань (XIX–XX ст.). Участь у тематичних заходах, концерт класичної музики, презентації книг та виставки.
13:10-14:00	Обід у ресторані
14:10	Закінчення туру. Прощання з туристами.

Тур розпочинається з візиту до Звягельського замку, однієї з найстаріших фортифікаційних споруд міста. Замок був побудований у XIV ст. і відігравав важливу роль в обороні краю. Туристи зможуть прогулятися по залишках замкових стін, відвідати вежі та підземелля, де збереглися історичні артефакти та зброя.

Особливості:

- Екскурсія по замкових залах і баштах.
- Відвідання музейної експозиції, присвяченої середньовічній зброї та обладункам.

- Розповіді гідів про життя замку за різних епох.

Наступним пунктом туру є Будинок Мезенцева – історична будівля, що колись належала відомому військовому діячеві. Цей архітектурний шедевр XIX ст. зберігся до наших днів і є важливою частиною культурної спадщини Звягеля.

Особливості:

- Огляд архітектурних деталей будинку.
- Відвідання експозиції, присвяченої життю генерала Мезенцева.
- Інтерактивні виставки про військові події XIX ст.

Перший день туру завершується відвіданням Моста Віадук, одного з найвеличніших інженерних споруд міста. Міст, побудований у XIX ст., став важливим транспортним вузлом і стратегічним об'єктом під час багатьох військових конфліктів.

Особливості:

- Прогулянка по мосту з розповіддю про його історію та значення.
- Відвідання місцевого музею, де зберігаються експонати, пов'язані з мостом в різні періоди історії.
- Панорамний огляд міста з мосту, що дозволяє побачити найважливіші історичні місця Звягеля.
- Після відвідання пам'яток туристи мають можливість заселитися до готелю для відпочинку.

Другий день туру починається з автобусної екскурсії містом Звягель, яка дає можливість оглянути найважливіші історичні та культурні пам'ятки міста. Під час поїздки гід розповідатиме про історію міста, його роль у різних військових конфліктах та про цікаві місцеві визначні місця.

Наступна зупинка – приміщення колишньої в'язниці, яка має значну історичну цінність. В'язниця, побудована у XIX ст., була місцем ув'язнення багатьох відомих постатей і свідком численних історичних подій.

Після відвідування в'язниці запланований обід. Замість сталих місць харчування, наведено перелік закладів для вибору обіду (табл. 2).

Таблиця 2

Запропоновані заклади для харчування туру «Звягель: місто історії»

Назва закладу	Місто	Час роботи	Вартість сніданку	Вартість обіду
«Медальйон»	Звягель	9:00 - 22:00	150 грн.	200 грн.
«Арцах»	Звягель	12:00 - 23:00	100 грн.	120 грн.
«Al Capone»	Звягель	11:00 - 23:00	120 грн.	150 грн.

Далі маршрут веде до гарматного напівкапоніру та бронековпака – важливих фортифікаційних споруд. Ці об'єкти є унікальними зразками військової техніки. Завершується другий день туру відвіданням Гульської міни – одного з найцікавіших і маловідомих військових об'єктів регіону.

Останній день туру присвячений важливим історичним об'єктам, тому розпочинається з відвідання краєзнавчого музею м. Звягель, де зберігаються багаті колекції, що розповідають про історію, культуру та природу регіону.

Наступною зупинкою є Музей родини Косачів, який розповість про життя та творчість відомої української письменниці Лесі Українки та її родини. Музей розташований у будинку, де жила родина Косачів, зберігає багато особистих речей і документів. Після завершення екскурсії туристи можуть відпочити в місцевому ресторані на вибір, обговорити побачене та поділитися враженнями.

Для успішного просування туру «Звягель: місто історії» доцільною є розробка комплексної маркетингової стратегії, яка включатиме в себе використання сучасних засобів комунікації, співпрацю з туристичними агентствами та інфлюенсерами, участь у туристичних заходах.